

Tuo kulttuuri Wikipediaan

Tuo kulttuuri Wikipediaan on Wikimedia Suomi ry:n, Helsingin seudun kesäyliopiston ja kuuden eri kulttuurilaitoksen yhteistyössä järjestämä muokkaustapahtuma- eli editathonkurssi syksyllä 2014. Kurssin toteutukseen osallistuvat Yle Arkisto, Helsingin kaupunginkirjasto, Kansallisgalleria ja Ateneum, Svenska litteratursällskapet i Finland, Helsingin taidemuseo ja Valokuvataiteen museo.

Tämä teos, jonka tekijä on Juha Kämäräinen, on lisensoitu [Creative Commons Nimeä-JaaSamoin 4.0 Kansainvälinen -käyttöluvalla](#).

Wikipedia laajemman ilmiökentän
osana

Wikipedia on osa laajempaa yhteiskunnallista ilmiökenttää
vertaistuotannon ja -jakamisen taloutta, "wikitaloutta"
(wikinomics).

Tkacz, Nathaniel, Wikipedia and the politics of openness, University of Chicago
Press, ennakkotieto: julkaistaan joulukuussa 2014

Tapscott, Don & Williams, Anthony D., Wikinomics :
how mass collaboration changes everything.

New York : Penguin Books, 2008

Vertaistuotanto, avoimuus, jakaminen, globaalius

HUMAN **SYSTEMS** **MASS**
COMPUTATION **COLLECTIVE** **CROWD**
SEARCH **INTELLIGENCE** **SOCIAL** **WISDOM**
WIKINOMICS **SMART**
COLLABORATION **MEDIA**
MOBS

social systems, social search, social media, collective intelligence, wikinomics, crowd wisdom, smart mobs, mass collaboration, human computation

Käyttäjätuotanto ja proharrastajat

Wikitalouteen liittyy uudissanoja kuten käyttäjätuotanto (engl. produsage) ja osallistumistalous (participatory economy). Korostetaan perinteisen kuluttajien ja tuottajien roolijaon murtumista ja yhteistyötä.

Ammattilaisten ja harrastajien jaottelun murtumista kuvaa pro-harrastajan käsite. Proharrastaja (professional amateur) tuntee kiinnostuksen alueensa ainakin joltain osin riviammattilaista tai virkamiestä paremmin, vaikka (tai koska) ei saa palkkaa siitä.

Bruns, Axel. Blogs, Wikipedia, Second Life, and beyond: From production to produsage. Peter Lang, 2008.

Yhden ilmiön ja jäsennyksen sijasta
kokonainen ideaperhe
tai megatrendi

social systems, social search, social media,
collective intelligence, wkinomics, crowd
wisdom, smart mobs, mass collaboration,
human computation

Käyttäjätuotanto ja wikitalous voidaan nähdä osana laajempaa
käsite- ja ideologiaperhettä

Doan, A., Ramakrishnan, R., &
Halevy, A. Y. (2011).

Crowdsourcing systems on the
world-wide web.

Communications of the ACM, 54(4), 86-96.

Wikinä yrityksissä on lisääntynyt

Henriksson, Jani, Mikkonen, Teemu & Vadén, Tere (2008). Experiences of Wiki use in Finnish Companies (MindTrek'08, October 7-9, 2008, Tampere, Finland)

Suomalaisissa yrityksissä wikejä käytetään paljolti tiedonhallintaan, "organisaation muistin" dokumentoinnin välineenä.

Muita yleisiä soveltamisalueita ovat uusien ideoiden testaaminen ja kehittäminen sekä dokumentointi yhdessä kirjoittamalla.

Portinvartijatko siellä vikisevät?

Ottoman Turkish
Illustrations from
Peter Mundy's
Album
Istanbul 1618

Wikimedia
Commons
lisenssi
PD US

Perinteistä institutionaalista tiedontuotantoa ja -käyttöä varjelevat erilaiset portinvartija-mekanismit. Näitä ovat esimerkiksi julkaisupolitiikat, toimituksellinen kontrolli ja artikkelien asiantuntija-arviointi.

Wikipediaa on toisinaan syytetty laadunvalvontamekanismien puuttumisesta ilman, että Wikipedian kulttuuriin on vaivauduttu juurikaan perehtymään.

Wikipedia haastaa ja kehittää
informaatio-lukutaitoa

Jacobs, Heidi 2009: Posing the Wikipedia "Problem":
Information literacy and the Praxis of Problem-
Posing in Library Instruction. Teoksessa Accardi ym.
(toim.) Critical Library Instruction s. 179-197

Informaatiolukutaidolla tarkoitetaan väljästi määritellen kansalaisten kykyä hankkia, arvioida ja käyttää informaatiota kriittisesti.

Erytisesti kannetaan huolta siitä, että perinteisten tiedonlähteiden sijasta Internetin sisältöön luottavilla nuorilla ei ole tarvittavaa informaatiolukutaitoa. Informaatiolukutaidon kehitystarve ei kuitenkaan rajaudu tiettyyn ikäryhmään tai mediaan.

Innostuksen ohella tarvitaan rutiinia

Sosiaalisessa ja pedago-gisessa mielessä kyse on kahdesta eri orientaatiosta, joista toinen hakee jatkuvasti uutta; toinen taas on vahvimmillaan ylläpitäessään ja palauttaessaan järjestystä.

Wikeissä kiinnostus uuteen väli-neeseen ja sen mahdollisuuksiin kohtaa tiedontuotannon kääntö-puolena ylläpidon vaatimuksen.

Tiedon yhteinen innoittunut tuottaminen ja tallentaminen wikimuodossa vaatii tuekseen toisentyyppisen prosessin: kärsivällisen ajan tasalla pitämisen.

Hyvää wikimatkaa kummallekin!

Kiitos Tuo kulttuuri Wikipediaan –koulutuksen

osallistujille, järjestäjille ja apuopettajille!

Tapaamisiin Wiki-sivuilla ja "tuoreissa muutoksissa"...

Edellisen sivun kuvien lisenssit

Lähde: Wikimedia Commons

File:CALIFORNIA - NARA - 542800.jpg

Lisenssi: PD US Government

Lähde: Wikimedia Commons

File:US Navy 080822-N-7446H-037 Sailors line up to scrub the hangar bay during a scrubbing exercise aboard the aircraft carrier USS George Washington (CVN 73).jpg

Lisenssi: PD US Navy